

Oslo 28.9.2023

**Norge Kristne Råds høringssvar til
«NOU 2023:16 Evaluering av pandemihåndteringen - rapport fra Koronautvalget»**

Norges Kristne Råd (NKR) er en paraplyorganisasjon bestående av de fleste kristne kirker og trossamfunn i Norge. 25 kirkesamfunn er i dag medlemmer i tillegg til fem økumeniske organisasjoner.

Vi takker for muligheten til å avgi høringssvar til «NOU 2023:16 Evaluering av pandemihåndteringen - rapport fra Koronautvalget»

Norges Kristne Råd, har på vegne av våre medlemskirker, og andre kristne trossamfunn og organisasjoner som ikke er medlemmer, hatt en helt sentral rolle og oppgave i forbindelse med pandemihåndteringen, både som kontaktpunkt mot myndighetene og som et koordinerende organ opp mot medlemskirker med flere.

Våre erfaringer er beskrevet i høringssvar til koronakommisjonens rapporter, [«Høring NOU 2021_6 Myndighetenes håndtering av koronapandemien»](#) og [«Høring NOU 2022_5 myndighetenes håndtering av koronapandemien del 2»](#). Her har vi delt konkrete læringspunkt og gitt tydelig uttrykk for den mangelfulle innsikten koronakommisjonens rapporter gir når det gjelder beskrivelse av håndteringen av trossamfunnene, som tross sitt særlige vern i religionsfriheten, ble behandlet strengere enn andre aktører, og opplevde seg helt glemt i de nevnte rapportene. Dette ble utdypet i [Wiersholm rapporten](#).

Vi er derfor glad for at vi, i vårt [høringsinnspill i forbindelse med Koronautvalgets rapport](#) er blitt hørt og at «NOU 2023:16 Evaluering av pandemihåndteringen - rapport fra Koronautvalget» tar opp flere av de viktige og nødvendige læringspunktene vi har nevnt tidligere.

Vi opplever at Koronautvalgets evaluering både inneholder en adekvat beskrivelse av situasjonen (som i punkt 5.2.7 i NOU 2023:16) og kommer med råd og anbefalinger som er i tråd med våre tidligere høringssvar og tilbakemeldinger (NOU 2023:16 s. 236-237).

Hvis vi skulle pekt på en overordnet problemstilling som kanskje kunne vært utdypet som læringspunkt, viser vi til Wiersholm rapporten som konkluderer med at det var flere begrensninger på trosfriheten under pandemien, og at det er usikkert hvorvidt disse var *nødvendige* og forholdsmessige, at det var *manglende begrunnelser* fra myndighetene knyttet til arrangementsbegrensningene, og at *vilkåret* om fastmonterte seter fremstår både noe vilkårlig og noe urimelig.

Vi vil derfor anbefale Wiersholm rapporten, [«Notat om begrensninger i tros- og religionsfrihet under covid-19-pandemien»](#), som et supplement og et erfaringsdokument i det videre arbeidet med å ta lærdom fra pandemihåndteringen.

Kommunikasjon

«Koronautvalget vurderer videre at regjeringen var bevisst viktigheten av tillitsvekkende kommunikasjon for god krisehåndtering. Oppmerksomheten knyttet til kommunikasjon i strategiarbeidet og i beredskapsplanene økte gjennom pandemien. Utvalget vurderer at myndighetenes kommunikasjon i hovedsak har fungert godt». Utvalget mener i likhet med Koronakommisjonen at «kommunikasjonen ut til minoritetsbefolkningen ikke fungerte optimalt i starten av pandemien, men at dette ble bedre etter hvert. Bidrag fra frivilligheten og tros- og livssynssamfunn var viktig i så henseende», og gir eksempel på hvordan bruken av blant annet tros- og livssynssamfunn har vært viktig for å forbedre kommunikasjonen.

Kommunikasjon til og med tros- og livssynssamfunnene, og i særdeleshet paraplyer som Norges Kristne Råd er avgjørende i krisesituasjoner. Dette sikrer en helhetlig og samlende videreformidling av kommunikasjon, og kan gi rask og adekvat tilbakemelding som sikrer bedre beslutninger.

Norges Kristne Råd sine medlemskirker har rundt 2300 lokale menigheter i alle landets kommuner og kan som en av de største sivilsamfunnsaktørene bidra til raskt å få ut relevant organisasjoner.

Norges Kristne Råd opplevde også at langt flere enn våre egne medlemmer ønsket å motta vår informasjon og våre smittevernveiledere, da de erfarte at det sikret dem den tryggheten de trengte.

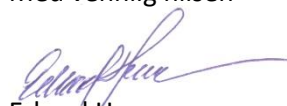
Norge Kristne Råd, har både sentralt og gjennom flere av våre medlemmer sørget for at veiledning blir videreformidlet på ulike språk (som alle smittevernveiledere) og har vært tilgjengelig for veiledning pr. telefon og via webinar. Sammen med statsminister Erna Solberg laget vi også informasjonsfilm som ble oversatt til ulike språk. Særlig har Flerkulturelt kirkelig nettverk i Norges Kristne Råd vært viktig for å nå ut til det store antallet migrantmenigheter.

Vi mener dette bekreftes og at utvalgets anbefaling om at «... tros- og livssynssamfunnene spilte viktige roller under pandemien, både gjennom konkrete tiltak og aktiviteter, men også gjennom kommunikasjon og informasjon. Utvalget vurderer at mer systematisk bruk av, og samarbeid med frivilligheten og tros- og livssynssamfunnene i den psykososiale beredskapen kan bidra til at personer i sårbare livssituasjoner blir enda bedre ivaretatt» og at «tros- og livssyns- samfunn vil kunne komplettere og avlaste den offentlige innsatsen under en pandemi, blant annet innenfor behandlingsskapitet, kommunikasjon og tiltak innrettet mot ulike sårbare grupper i samfunnet. Disse aktørene bør integreres mer systematisk i helseberedskapsplaner både nasjonalt og lokalt», er svært viktige læringspunkt.

Vi vil derfor lande vårt hørings svar i dette sitatet fra NOU 2023:16 s.81 «...Systematisk dialog med frivilligheten og tros- og livssynssamfunnene kan bidra til mer målrettede og differensierte tiltak der det er mulig.»

For, nye kriser vil komme. Norges Kristne Råd vil også da bidra til gode løsninger i samarbeid med myndighetene. Og med pandemierfaringene friskt i minnet vil vi, og forhåpentligvis også norske myndigheter, stille med et skjerpet blikk for begrensninger på religions- og livssynsfriheten.

Med vennlig hilsen

Erhard Hermansen

Generalsekretær, Norges Kristne Råd